

Demény Péter – Láng Zsolt

NE FÉLJ

HORVÁTH BENJI: *BEATCORE*. KOLOZSVÁR, ERDÉLYI HÍRADÓ
KIADÓ – BUDAPEST, FIATAL ÍRÓK SZÖVETSÉGE, 2015.

DP Az volt az érzésem, hogy egy nagy szenvedő költőt olvasok, valakit, aki nem tud szabadulni dolgoktól, szenvedélyektől, gödröktől, szakadékoktól.

LZs A szenvedés mint módszer? Módszer az „éléshez”?

DP Ezt hogyan érted?

LZs Itt van például a *Fekete tenger* című verse, abban van egy sor, vagyis két összeérő félsor: „...utoljára Athénban / voltam szabad...”

DP A szenvedélybetegek nem tudnak szabadulni, állítólag végleg nem is lehet, vagy teljesen. Ez a képtelen lehetetlenség motoz, dübörög az egész kötetben, ezt éreztem.

LZs ... szóval a szabadság-érzés, a szabadság-állapot volna a cél, és ennek elnyeréséhez, eléréséhez kellene valamilyen módszer: ez a metódus a szenvedés. Mert a szenvedéshez megvannak az előképek, a tanulható, a használható formulák.

DP Igen, de közben a szenvedés egyre mélyebbre visz, és már hiába is vagyok/lennék szabad. Hiszen ha büntudatom van, hogy is lehetnék? „...nem fogom ezt elmagyarázni neked”, „...ne kenj magadba mézet az istenér” (*Egy kávé elhagyása*).

LZs Vajon miért ez a kötet címe? Miért választ egy ifjú ember ilyen címet? Azt hittem, a „beat-kor” nagyjából mindent elmondott magáról.

DP De ha egy kor hat egy fiatalemberre is, egy érzület, egy dallam, akkor miért ne adhatná ezt a címet? Talán a lázadás üdesége, romlatlansága vonzotta.

LZs Üdeség? Romlatlanság? Lehet. Csakhogy a kifejezés eszközeiről van szó. Amikor az ember felfedezett egy új kontinenst, amikor belépett a pszichedelikus, addig sosem látott világ kapuján – az a döbbenet, öröm, mérhetetlen gazdagság már elég jól, elég kimerítően le van írva.

DP Úgy érted, hogy nem írhat már róla? Vagy hogy számodra nem volt reveláció, ahogy ír? A magyar közegben azért nem ismerek olyan sok hasonló szöveget, még az *Üvöltés*-nemzedék fordításaival együtt sem.

LZs Miért ne írhatna?! Csak elgondolkoztam, mennyiben különbözik ez a mostani világ a Kerouac, Ginsberg, Ferlinghetti világától.

DP Ha elgondolom, hogyan viszonyul az erdélyi társadalom minden „devianciához”, hát nem irigylek senkit. Olyan magányos az az ember, aki ezekben a versekben beszél, például a *Házsongárd-szvit*ben.

LZs Nekem azok tetszenek, ahol játszik a szavakkal, ahol ironizál, ahol kisiklik egy mosolyon a szenvedés rohanó kocsija: „a büntudat egy nagy kalap, / és kalapál a földbe...”

DP Igen, ezt én is megjegyeztem. Különbözik egyszer, Vári Csaba könyvbemutatóján Benji megkérdezte, miért nem ironikus ez a kötet, mármint a Csabáé. Az övé sem nagyon ironikus, az olyan sorok, mint hogy „még élvez benned a halál fasza” (*Hársfa utca*), nem ironikusak, inkább reszelősek, spródek, horzsolók.

LZs Nem olyan könnyű egyszerre üvöltölni és ironikusnak lenni. Volt annó az az *Üvöltés*, igen, mindig van egy összetéveszthetetlen üvöltés, amiben az eljövendő kor összes szava benne van. Én ezt a kötetet még nem érzem annak a feketén izzó gömbnek, ami kiszakad az új ember torkából.

DP Így már értem. De tehetséges ember írta szerinted is, ugye?

LZs Ha nem volna az, nem beszélnék ilyesmiről.

DP És mi hiányzik a gömbhöz szerinted? Nem éppen az, hogy *ne* törődjön az iróniával, legyen az, aki, merjen zsigeri lenni?

LZs A zsigeri nem azt jelenti, hogy „amihez nincsenek szavak”, vagy „ami nem törődik semmivel”.

DP Nem, a zsigeri azt jelenti, hogy nem törődöm azzal a követeléssel, hogy mindenbe bele kell lopni valami ellenpontot.

LZs Lophatsz vagy nem lophatsz, az benne lesz. Pont és ellenpont.

DP Benne lesz, de te nem félsz, hogy nem lesz benne, s jaj!, megírsz valamit irónia nélkül?

LZs Fején találtad a szöveget: úgy kell a félelemtől megszakadtan üvöltönni, hogy közben ne félj.